

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

ภาษาอังกฤษ: Master of Art Program in Development Strategy

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย): ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)

ชื่อย่อ (ไทย): ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Master of Arts (Development Strategy)

ชื่อย่อ (อังกฤษ): M.A. (Development Strategy)

ปรัชญา

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีการศึกษาค้นคว้าที่ลุ่มลึก มีความรู้ทางทฤษฎี ทักษะ การปฏิบัติงานในสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาและวิชาชีพ สามารถใช้หลักสหวิทยาการ นำไปสู่การบูรณาการในการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนามีความเหมาะสมกับท้องถิ่นและบริบทของสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพ สามารถใช้วินิจฉัยอย่างผู้รู้ ด้วยความยุติธรรม ด้วยหลักฐาน ด้วยหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม ให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับความขัดแย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

2. มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาลดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติ ในวิชาชีพ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้งในวิชาหรือกลุ่มวิชาเฉพาะในระดับแนวหน้า มีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่และการประยุกต์ ตลอดจนถึง ผลกระทบของผลงานวิจัยในปัจจุบันที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา และต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ ตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของระดับชาติและ

นานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพ รวมทั้งเหตุผลและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3. ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทายสามารถใช้เทคนิคทั่วไปหรือเฉพาะทาง ในการวิเคราะห์ประเด็น หรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาหรือวิชาชีพสามารถวางแผนและดำเนินการโครงการสำคัญหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยการใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดถึงการใช้เทคนิคการวิจัย และให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ

4. สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ แสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม

5. สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาสรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ได้อย่างเหมาะสม กับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

หลักสูตร

1. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2. โครงสร้างหลักสูตร

แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

2.1 หมวดวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต

2.2 หมวดวิชาวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

2.3 หมวดวิชาเสริม (ไม่นับหน่วยกิต)

หมวดวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน

18 หน่วยกิต

DM11101	แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาและหลักยุทธศาสตร์การพัฒนา Concepts and Theories of Development and Development Strategy Principles	3(2-2-5)
DM11102	การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และการดำเนินโครงการ Strategic Planning and Project Implementation	3(2-2-5)
DM11103	การวิเคราะห์กรณีการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนา Analysis of Cases of Development and Development Strategy	3(2-2-5)
DM11104	การฝึกทักษะการคิด การเขียนงานวิชาการ และแนวคิด โครงการวิจัย Practice on Thinking Skills, Academic Writing and Research Project Concept	3(2-2-5)
DM11105	คุณธรรมสำหรับนักบริหารการพัฒนา Virtues for Development Administrator	3(2-2-5)
DM11106	การเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนา Dissemination and Transfer of Development Strategy	3(2-2-5)

กลุ่มวิชาวิจัย

6 หน่วยกิต

DM12101	การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา Development Strategy Research	3(2-2-5)
DM12102	การออกแบบการวิจัยและเทคนิควิธีด้านข้อมูล Research Designs and Data Techniques	3(2-2-5)

หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

DM21201	วิทยานิพนธ์ Thesis	12(540)
---------	-----------------------	---------

หมวดวิชาเสริม (ไม่นับหน่วยกิต)

DM55101	คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา Computer for Graduate Students	3(2-2-5)
TE55101	ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา English for Graduate Students	3(2-2-5)

นักศึกษาที่ได้รับการยกเว้นรายวิชา TE55101 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาโท (English for Graduate Students) ได้แก่

1. นักศึกษาที่เป็นชาวอังกฤษ อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์
2. นักศึกษาที่มีผลการสอบภาษาอังกฤษ TOEFL คะแนนไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS คะแนนไม่น้อยกว่า 6.0
3. นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น

คำอธิบายรายวิชา

หมวดวิชาบังคับ

DM11101 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาและหลักยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5)
Concepts and Theories of Development and Development Strategy Principles

สำรวจและประมวลแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ ตัวแบบ หลักการ และการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับท้องถิ่นและระดับสากล ทั้งความรู้ที่มองเห็นชัดเจน ความรู้ที่มองเห็นไม่ชัดเจน รวมทั้งการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎีและหลักยุทธศาสตร์การพัฒนา
Survey and select collected concepts, theories, bodies of knowledge, models and principles of development strategy at local and international levels, including knowledge models of both Explicit Knowledge and Tacit Knowledge. Field operation study for applying the knowledge is also emphasized.

DM11102 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และการดำเนินโครงการ 3(2-2-5)
Strategic Planning and Project Implementation

ศึกษาหลักการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และฝึกปฏิบัติการทำงานโครงการทุกขั้นตอน ทั้งการวิเคราะห์สภาพปัญหา คิดก่อนกำหนดโครงการ กำหนดแผนงานเชิงยุทธศาสตร์ ดำเนินการตามแผนงาน ตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และการมองแนวทางในอนาคตของโครงการ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ปฏิบัติงานได้จริงตามหลักยุทธศาสตร์ คำนึงถึงความต้องการของหน่วยงานเป็นสำคัญ มี 2 ส่วน ได้แก่ การฝึกวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และการฝึกนำแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ออกสู่การปฏิบัติจริง

Study principles of strategic planning and practice in conducting a project: including analysis, thinking prior to proposing the project, proposing the strategic planning, operation of the plan, checking and follow-up, evaluation, and looking forward to the future trends of the project. Actual practice according to the needs of

the workplace is emphasized, divided into 2 sessions; practice in strategic planning and the actual implementation of the strategic planning.

DM11103 การวิเคราะห์กรณีการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5)

Analysis of Cases of Development and Development Strategy

ฝึกวิเคราะห์โครงการพัฒนาโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ความมั่นคง การปกครอง สิ่งแวดล้อม ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว องค์กร คณะบุคคล ชุมชน จังหวัด ประเทศ และภูมิภาคของโลก เพื่อให้เกิดทักษะและแนวคิดการก่อกำเนิดโครงการ

Practice analyzing development projects in economics, health, education, art and culture, security, governance, environment at various levels: individual, family, committee, community, province, country, and world regions concepts of the origin of the project.

DM11104 การฝึกทักษะการคิด การเขียนงานวิชาการและแนวคิดโครงการวิจัย 3(2-2-5)

Practice on Thinking Skills, Academic Writing and Research Project Concept

ศึกษาหลักการและทักษะการคิด การเขียนงานวิชาการ บทความ รายงานโครงการ พัฒนา รายงานผลการวิจัย วิเคราะห์ วิพากษ์ สังเคราะห์ และสรุปเนื้อหาเป็นหลักวิชาการนำไปสู่การเขียนเค้าโครงการวิจัยบนพื้นฐานและจรรยาบรรณของนักวิจัย

Study principles of thinking and thinking skills, academic writing, articles, reports of development projects, research reports. Analyze, criticize, synthesize and summarize their contents leads to writing the conceptual framework of the research study based on basic assumptions and ethical conducts of researcher.

DM11105 คุณธรรมสำหรับนักบริหารการพัฒนา 3(2-2-5)

Virtues for Development Administrator

ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎี หลักการ แนวคิด วิธีการทางปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา เหตุการณ์ คุณลักษณะของบุคคลตัวอย่าง สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เชิงคุณธรรมและจริยธรรม นำไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาทั้งด้านการจัดทรัพยากร ควบคุม การสร้างสัมพันธภาพ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาและเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้อง

Study and analyze theories, signposts, concepts, methodology in philosophy, religion, psychology, events, characteristics of a model person. Synthesize bodies of knowledge to become knowledgeable in moral and ethics systems that be able to apply to encourage effectiveness in development administration, in resource management, monitoring, building relationships, problem-solving, decision-making, and

to trends in development and dissemination of moral and ethics principles to staff related to the development program.

DM11106 การเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5)

Dissemination and Transfer of Development Strategy

ศึกษาหลักการ ทฤษฎี วิธีการเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนา การสื่อสารเชิงพัฒนา หลักการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ชี้แนะแนวทางพัฒนา รวมทั้งศึกษาดูงานโครงการที่มุ่งเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนา ฝึกปฏิบัติการเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนา

Study principles, theories, methods of dissemination and transferring development strategy. Also study principles of development recommended by His Majesty the King including a study visit project in dissemination and transferring development strategy. Practicum in these strategies is conducted.

หมวดวิชาวิจัย

DM12101 การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5)

Development Strategy Research

ศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ทั้งการวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยตรง คือ การวิจัยตรวจสอบยุทธศาสตร์การพัฒนา การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา การวิจัยถ่ายโอนยุทธศาสตร์การพัฒนา การวิจัยปรับใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา และการวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยอ้อม ประกอบด้วย การวิเคราะห์หรือการประเมินความต้องการในการประเมินโครงการ การวิจัยตรวจสอบหลักวิชาหรือทฤษฎี และการวิจัยวิเคราะห์หรือประเมินโครงการ

Study and practice research models for development strategy which are direct and indirect development strategies. Direct development strategy research model includes research in examining development strategy, research in development strategy, research in transferring development strategy, research in implementation of development strategy, and research in originating development strategy. Indirect development strategy research model includes analysis or evaluation of needs in project evaluation, research in examining principles or theories, and research in analyzing or evaluating a project.

DM12102 การออกแบบการวิจัยและเทคนิควิธีด้านข้อมูล 3(2-2-5)

Research Design and Data Techniques

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการออกแบบการวิจัย และเทคนิควิธีด้านข้อมูล ประกอบด้วย ประเภทการวิจัย แบบแผนการวิจัย แนวทางการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ข้อมูลการวิจัย ความหมาย ประเภท และแหล่งที่มาของข้อมูล เทคนิคการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

Study and practice on research design and data techniques; research types, research patterns, approaches of conceptual framework building, research data and sources, research instrument techniques and measurements, data collecting techniques and quantitative and qualitative data analysis.

หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

DM21201 วิทยานิพนธ์ 12(540)

Thesis

จัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์และขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในเค้าโครงวิทยานิพนธ์ซึ่งได้รับอนุมัติแล้ว จนถึงขั้นสรุปผลวิทยานิพนธ์ฉบับร่างภายใต้การดูแลของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำเสนอ วิทยานิพนธ์ฉบับร่าง สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นำเสนอผลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

Conduct and submit research proposal for approval. Conduct research in accordance with the approved research proposal under supervision of appointed advisory committee. The drafted thesis will be submitted and then be examined by examination committee. And submit the completed thesis.

หมวดวิชาเสริม

DM55101 คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 3(2-2-5)

Computer for Graduate Students

ศึกษาองค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประยุกต์ใช้ในการแสวงหา ความรู้ พัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ การจัดเก็บ และการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อ ตอบสนองความต้องการในการพัฒนางานวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารแลกเปลี่ยน ข้อมูลสารสนเทศบนระบบเครือข่าย การสร้างสารสนเทศและสารสนเทศ

Study components of information technology system. Able to understand how to the manage data retention and retrieval, communication and exchange data on the system on computer networks. Possess skills in information system usage and information storage, apply information technology in searching for knowledge and information for academic work.

TE55101 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3(2-2-5)

English for Graduate Students

ฝึกทักษะทางภาษา การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ฝึกกลวิธี การอ่านภาษาอังกฤษระดับย่อหน้า และบทความวิชาการ สรุปลักษณะสำคัญของบทความวิจัยและเอกสารทางวิชาการ ฝึกการเขียนบทความวิจัยภาษาอังกฤษ

Practice language skills; listening, speaking, reading and writing.

English reading strategies are focused at the paragraph level as well as academic texts. Emphasis is on reading for main ideas and summarizing research abstracts and academic texts as well as writing a research abstract.

แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

ภาคเรียนที่ 1/60	ภาคเรียนที่ 2/60
DM11101 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา และหลักยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5) DM11102 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และการดำเนินโครงการ 3(2-2-5) DM12101 การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5) DM55101 คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา 3(2-2-5) รวม 12 หน่วยกิต	DM12102 การออกแบบการวิจัยและเทคนิควิธี ด้านข้อมูล 3(2-2-5) DM11103 การวิเคราะห์กรณีการพัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(2-2-5) DM11104 การฝึกทักษะการคิด การเขียนงาน วิชาการและแนวคิดโครงการวิจัย 3(2-2-5) DM11105 คุณธรรมสำหรับนักบริหารการพัฒนา 3(2-2-5) รวม 12 หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 3/60	ภาคเรียนที่ 1/61
DM11106 การเผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ การพัฒนา 3(2-2-5) TE55101 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา 3(2-2-5) รวม 6 หน่วยกิต	DM21201 วิทยานิพนธ์ 12(540) รวม 12 หน่วยกิต